

**УЛААНБААТАР ХОТЫН
АГААРЫН БОХИРДЛЫГ
БУУРУУЛАХ ЧИГЛЭЛЭЭР
ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ АРГА
ХЭМЖЭЭ**

Улаанбаатар хот 2023 он

АГААРЫН БОХИРДЛЫГ БУУРУУЛАХ БОДЛОГО

ДУНД ХУГАЦААНД ГЭР ХОРООЛЛЫГ ХӨГЖҮҮЛЭХ ЗАМААР АГААРЫН БОХИРДЛЫГ ШИЙДВЭРЛЭХ АРГА ХЭМЖЭЭ

- Сэлбэ, Баянхошуу дэд төвийг хөгжүүлэх ажлыг эрчимжүүлэх

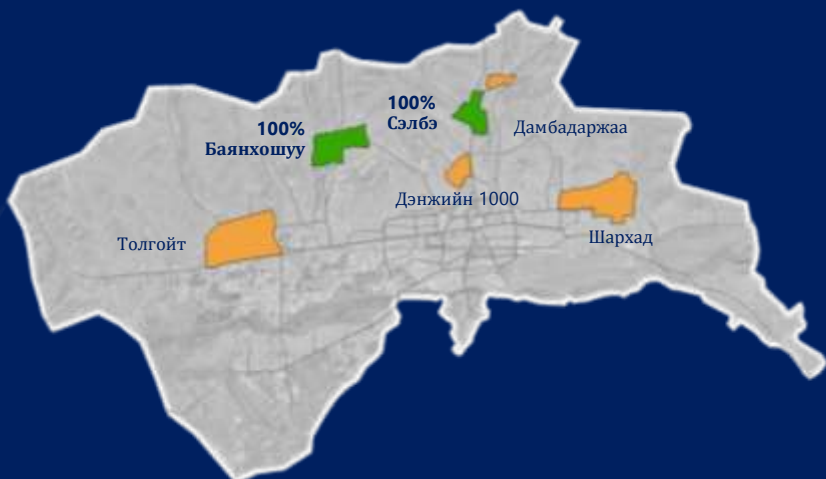
БОГИНО ХУГАЦААНД АВАХ АРГА ХЭМЖЭЭ

- Агаарын чанарыг сайжруулах бүсийн яндангийн тоог бууруулах
- Автомашинаас үүдэлтэй бохирдлыг бууруулах
- Уурын болон усан халаалтын зуухнаас үүдэлтэй бохирдлыг бууруулах
- Дотоод орчны агаарын бохирдлыг бууруулах

НИЙСЛЭЛ УЛААНБААТАР ХОТЫН ЗАМЫН ХӨДӨЛГӨӨНИЙ ТҮГЖРЭЛИЙГ БУУРУУЛАХ, ГЭР ХОРООЛЛЫГ ОРОН СУУЦЖУУЛАХ ТУХАЙ ХУУЛЬ

ДЭД ТӨВИЙН СЭРГЭЛТ

НЭГ ТӨВТ ХОТООС ОЛОН ТӨВТ УЛААНБААТАР ХОТ



ХӨТӨЛБӨРИЙН 1-Р ҮЕ ШАТ

1. БАЯНХОШУУ ДЭД ТӨВ
2. СЭЛБЭ ДЭД ТӨВ

Хэрэгжилт 100%

ХӨТӨЛБӨРИЙН 2-Р ҮЕ ШАТ

3. ДАМБАДАРЖАА ДЭД ТӨВ
4. ДЭНЖИЙН МЯНГА ДЭД ТӨВ

Хэрэгжилт 56%

ХӨТӨЛБӨРИЙН 3-Р ҮЕ ШАТ

5. ТОЛГОЙТ ДЭД ТӨВ
6. ШАРХАД ДЭД ТӨВ

Хэрэгжилт 26%



ИНЖЕНЕРИЙН ДЭД БҮТЦИЙН ХАНГАМЖ

1. БАЯНХОШУУ ДЭД ТӨВ
2. СЭЛБЭ ДЭД ТӨВ
3. ДАМБАДАРЖАА ДЭД ТӨВ
4. ДЭНЖИЙН МЯНГА ДЭД ТӨВ
5. ТОЛГОЙТ ДЭД ТӨВ
6. ШАРХАД ДЭД ТӨВ

- | | |
|---------------------------------|------------------------|
| 1. Бие даасан дулааны эх үүсвэр | 1 (28 МВт дэд станц) |
| 2. Дулааны шугам | 42.9 км |
| 3. УДДТ | 39 |
| 4. РП | 1 |
| 5. ХТП | 12 |
| 6. Усан сан 1000м3 | 2 |
| 7. Насос станц | 3 |
| 8. Цэвэр усны шугам | 27.8 км |
| 9. Бохир усны шугам | 39.2 км |
| 10. Цахилгааны эх үүсвэр | 11 (35/10кВ дэд станц) |
| 11. Цахилгааны шугам | 33.4 км |
| 12. Холбооны шугам | 21.3 км |
| 13. Авто зам | 21.4 км |
| 14. Гүүрэн байгууламж | 3 |
| 15. Үерийн хамгаалалтын суваг | 14.2 км |
| 16. Хөрсний ус зайлуулах шугам | 1.5 км |

ДЭД ТӨВИЙН СЭРГЭЛТ

ОЛОН ТӨВТ ХОТЫН ТОГТОЛЦОО



СЭЛБЭ

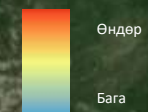
БАЯНХОШУУ



12'000 орон сууц
42'000 хүн

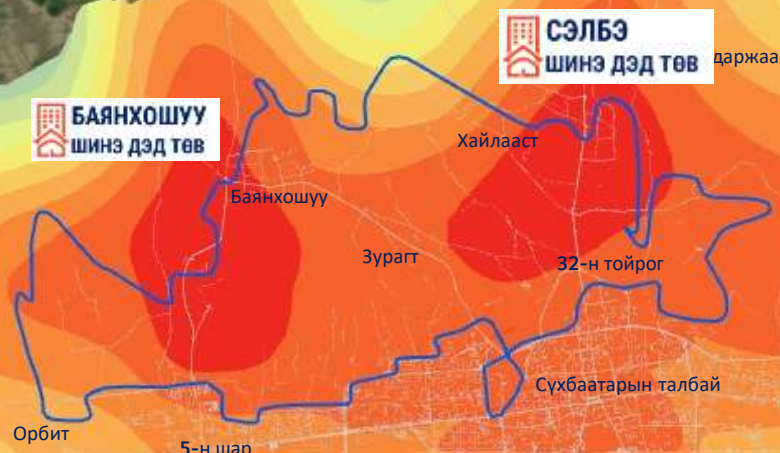
6000 орон сууц
21000 хүн

Станцын хэмжилтийн
нийлбэр утга



Цахилгаан халаагуур
суурилуулах төслийн бүс

- 1-р бүс
- 2-р бүс
- 3-р бүс
- 4-р бүс
- 5-р бүс
- 6-р бүс
- 7-р бүс
- 8-р бүс



ДЭД ТӨВИЙН СЭРГЭЛТ

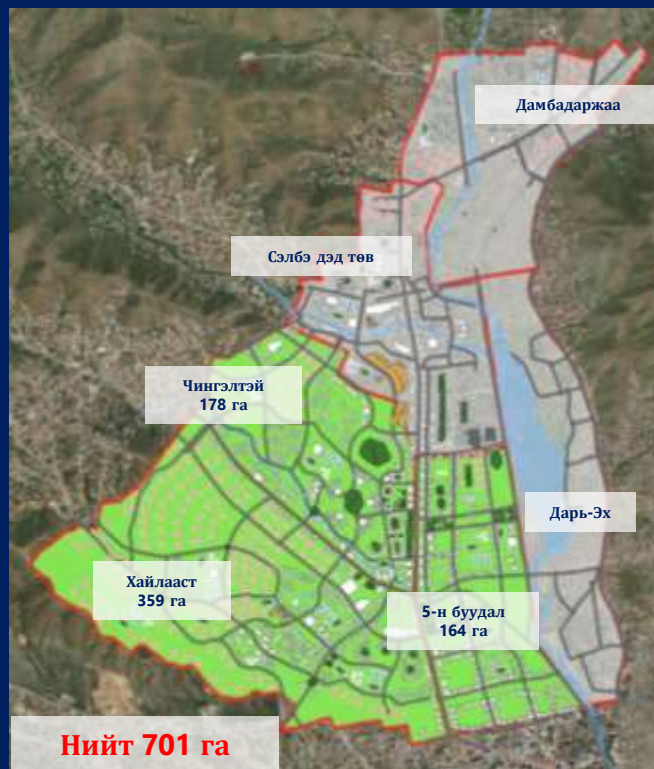
I үе шат

12,000
айлын орон сууц



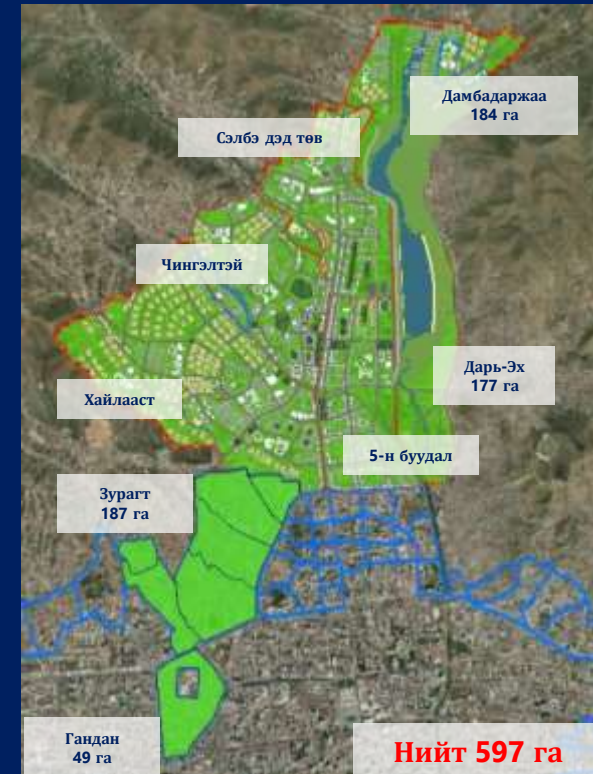
II үе шат

40,000
айлын орон сууц



III үе шат

Нөөц 30,286
айлын орон сууц



СЭЛБЭ ДЭД ТӨВИЙН НӨХӨН ОЛГОВОР

| Нэгж талбар | Үнэлгээ |
|-------------|--------------|
| 2,003 | 348.2 тэрбум |

| | Байршил | Нэгж талбар |
|-------------|------------|-------------|
| Нийт | | 8020 |
| 1 | 5-н буудал | 2285 |
| 2 | Хайлааст | 3187 |
| 3 | Чингэлтэй | 2548 |

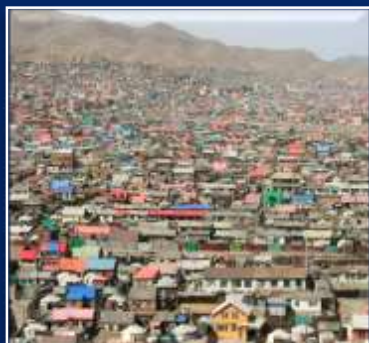
| | Байршил | Нэгж талбар |
|-------------|----------------------|-------------|
| Нийт | | 9714 |
| 1 | Дамбадаржаа, Дарь-эх | 3548 |
| 2 | Зурагт, Гандан | 3020 |
| 3 | Дахин төлөвлөлт | 3146 |

УЛААНБААТАР ХОТЫН АГААРЫН БОХИРДЛЫН ЭХ ҮҮСВЭР



Автомашин
712,992

28.9%



Гэр хороолол
204,819 өрх

55.6%



Бусад
/УХЗ, БОХЗ,
ДЦС үнсэн сан/

15.5%

Тоосонцор
PM10



Нүүрстөрөгчийн дутуу
исэл CO



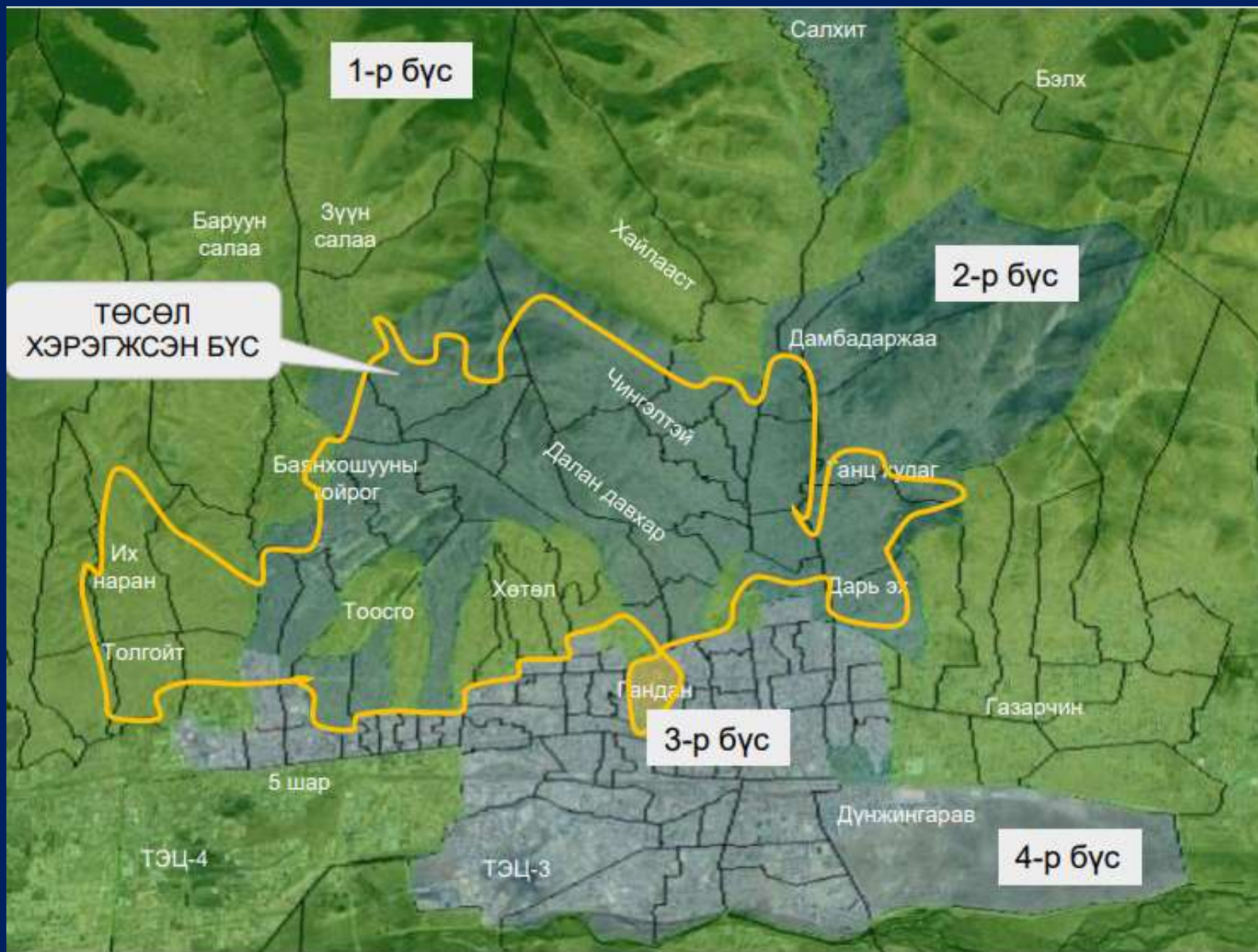
Хүхэрлэг хий
SO2



Азотын давхар исэл
NO2



2024 ОНД АГААРЫН БОХИРДЛЫГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭ



ГЭР ХОРООЛОЛД ЦАХИЛГААН ХАЛААГУУР СУУРИЛУУЛАХ

Нийслэлийн 5 дүүргийн 42 хорооны гэр хорооллын **46,976 (23.9%)** айл өрхийг **цахилгаан халаагуурт** шилжүүлэх техникийн боломжийг бүрдүүлэх 3 багц төсөл.

20,000 айл өрх

Цахилгаан халаагуурт шилжүүлнэ.

75 айл өрх

Бие даасан сэргээгдэх эрчим хүчний үүсгүүрээр шийдвэрлэнэ.

Агаарын чанарын сайжруулах бүсийг шинэчлэн тогтоох, бүсэд мөрдөх журмаар БОАЖСайд, Нийслэлийн Засаг даргын хамтарсан тушаал, захирамжаар шинэчлэн тогтооно.

Стандарт бус, эвдрэл, гэмтэлтэй байгаа зуухны стандартын шаардлагыг хангуулах

ГЭР, БАЙШИН, СУУЦНЫ ДУЛААЛГЫГ ЭРЧИМЖҮҮЛЭХ

47 м2 дундаж сууцны үзүүлэлтээр судалгааны үр дүнг хувирган үзүүлбэл:



Дулаалга хийснээр жилд:

Түлшний хэрэглээ 46%, халаалтын эрчим хүчний хэрэглээ 37%, хүлэмжийн хийн ялгарал 32,5%-иар тус тус буурах боломжтой.

МОНГОЛЫН
НОГООН
САНХҮҮЖИЛТИЙН
КОРПОРАЦИ



- Ногоон зээлийн хүртээмжтэй байдлыг сайжруулж, дулаалгын зээлийн хэмжээг нэмэгдүүлэх
- Дулаалгын хялбар шийдлийг олон нийтэд сурталчлах
- Улаанбаатар хот дахь амины орон сууцны стандартыг боловсруулан, батлах



АВТОМАШИНААС ЯЛГАРАХ АГААРЫН БОХИРДОЛ



Автомашинны насжилт

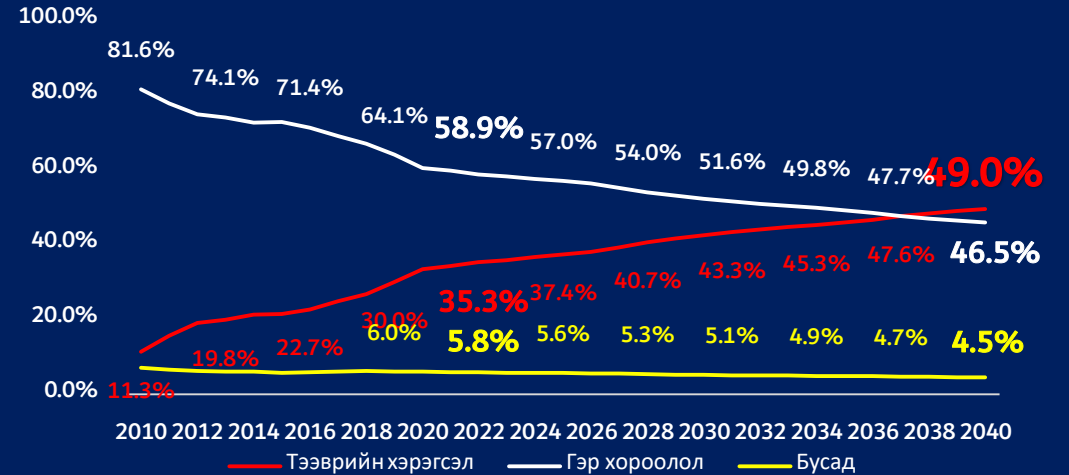
> 3 жил **5.3% - 38,483**

4-9 жил **20.5% - 145,814**

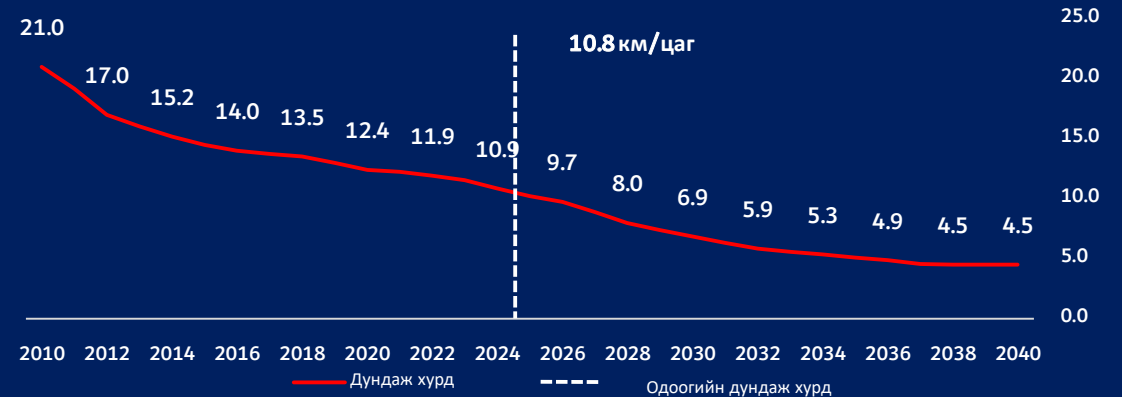
10 жил < **74.2% - 528,695**

Эх үүсвэр: Үндэсний статистикийн хороо www.1212.mn

НҮҮРСТӨРӨГЧИЙН ДУТУУ ИСЭЛ (CO)



АВТОМАШИНЫ ДУНДАЖ ХУРД /КМ.ЦАГ/



Эх үүсвэр: Эх үүсвэрийн ялгарлын инвенторын 2020 оны жилийн тайлан

ДОТООД ОРЧНЫ АГААРЫН БОХИРДЛЫГ БУУРУУЛАХ ШИЙДЭЛ

Цонхны агаар шүүлтүүр



Цонхны шүүлтүүр тортой үед



Цонхны шүүлтүүр тортой үед нарийн ширхэгт тоос, тоосонцорууд болон хийнүүд

ХЭВИЙН МАШ БАГА

байна

- PM 2.5 /0.08 - 0.07/
- PM 10 /0.09 – 0.07/
- CO₂ / 1219 – 512/

Орцны давхар хаалга



Цонх торгүй нээж, хаах үед



Нарийн ширхэгт тоос, тоосонцорууд **2** **ДАХИН**

ӨССӨН байна

- PM 2,5 – 0.14
- PM 10 – 0.15



Цонхыг торгүй нээх үед хийнүүд **БАГА** буюу **0.0** байна

- CO₂ /1219 – 465/

Агаар сэлгэлт



Цонх хаалттай үед



Нарийн ширхэгт тоос, тоосонцорууд **БАГА** байна

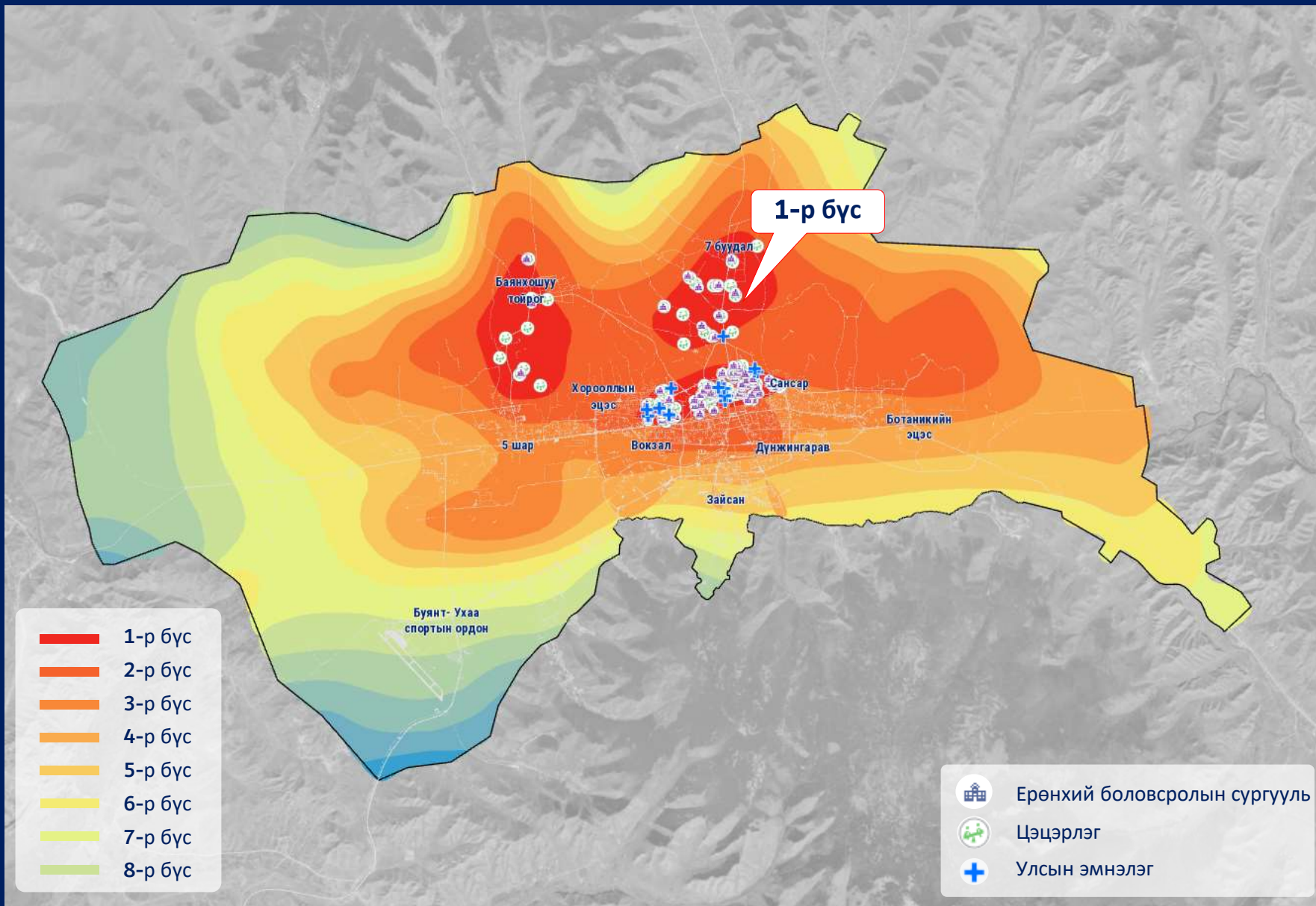
- PM 2.5 – 0.08
- PM 10 – 0.06



Цонх хаалттай үед хийнүүд **ӨНДӨР** байна

- CO₂ – 1219

УЛААНБААТАР ХОТЫН АГААРЫН БОХИРДОЛ



ХАМГИЙН ИХ БОХИРДОЛТОЙ 1-Р БҮСЭД БАЙГАА СУРГУУЛЬ, ЦЭЦЭРЛЭГ, ЭМНЭЛЭГ

72

Сургууль

71,976

Суралцагчдын тоо

52

Цэцэрлэг

12,480

Цэцэрлэгийн хүүхдийн тоо

14

Эмнэлэг

168,965

Эмчлүүлэгчдийн тоо

ЦОНХНЫ ШҮҮЛТҮҮР СУУРИЛУУЛСАН СУРГУУЛЬ, ЦЭЦЭРЛЭГ /1-Р ЭЭЛЖ/

| | Төрөл | Тоо |
|-------------|----------|------------|
| Нийт | | 171 |
| 1 | Сургууль | 64 |
| 2 | Цэцэрлэг | 107 |

ШААРДЛАГАТАЙ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ /2-Р ЭЭЛЖ/

| | 1-р бүс | Тоо | Шүүлтүүрийн тоо | Нийт дүн |
|-------------|----------|-----------|-----------------|----------------------|
| Нийт | | 90 | | 1,503,744,000 |
| 1 | Сургууль | 54 | 6912 | 1,216,512,000 |
| 2 | Цэцэрлэг | 22 | 528 | 92,928,000 |



Ерөнхий боловсролын сургууль



Цэцэрлэг



Улсын эмнэлэг

УУРЫН БОЛОН УСАН ХАЛААЛТЫН ЗУУХНЫ БОХИРДЛЫГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ



2024-2025 оны халаалтын улиралд ангилж ялгасан нүүрс түлэхийг зогсоож, аж ахуйн нэгж байгууллагуудын зуухыг мидлингид шилжүүлэх

Нийслэлийн агаарын чанарын бүс дэх уурын болон усан халаалтын зуухнуудад шүүлтүүр суурьлуулж MNS 5919:2008 стандартын шаардлагын хангуулах

**АНХААРАЛ ХАНДУУЛСАНД
БАЯРЛАЛАА**